

Ο Ζώγης δεν συλλογίζοταν τόσο το εγκλημα στο οποίο βρισκόταν μέλος σχεδόν χωρίς να θέλη, όσο την καταπονημένη ύπαιθρο που ήπιζε μεταξύ της γροιάς του σκότους και της μητέρας του, μιάς καλής και θεοφοβούμενης νοικοκυράς, που τον ανάθρεψε με μεγάλες φροντίδες, φιλοδοξώντας να τον κάνει καλό και τίμιο άνθρωπο.

Και η αλήθεια είναι πως ο Ζώγης ήταν καλό και τίμιο παιδίραϊο.

"Όταν όμως ένας φοιτητής βοήθη μόνος του στο Παρίσι, και δεν είχε τη δύναμη να πεθαίνει από τα νεύρα του και να περάσει μία ζωή ανάλογη με τα οικονομικά μέσα του, τότε παίρνει ειδικά τον κατήφορο. Και αν, πόλα, δεν έχει κανένα φίλο να τον σταδιοτήσει ξεχωριστός στον κατήφορο, γίνεται πολύ σύντομα εκεί που βρίσκεται ο Ζώγης.

Μία μέρα, σ' ένα μπαρ, ο Ζώγης γνωρίστηκε με τρις άρχους και κακοτηγμένους νέους, οι οποίοι έδειξαν μεγάλη ενδιαφέρον γι' αυτόν. Και ο ένας ο Ζώγης τους είπε ότι θα μπορούσε σ' ελεεινή οικονομική κατάσταση, εκείνοι γρήγορα πρόθυμοι να τον βοηθήσουν στη δύσκολη αυτή περίπτωση. Και τον προσέλασαν να πηλ να τους δει και το άλλο βράδυ, για να συγκεντρωθούν μαζί για μία δουλειά που θα τους άφαινε άρκετά χρήματα...

Ο Ζώγης πήγε από πρωί πρωί. Και οι τρις άρχους και κακοτηγμένοι νέοι του έβγαλαν με μισωμένα λόγια περί τίνος έλποζοται. Σ' ένα άσκοπο δρόμο και σ' ένα ξημο σκεδόν σπίτι έβρισε μία γροιά, μοναχική της. Το παράθυρο του δωματίου της βρισκόταν ενάμιση περίπου μέτρα πάνω από το πεδωράκιον... Και η γροιά αυτή είχε ένα νερό κοιμάσθαι...

Ο Ζώγης πήρε άμεσως στο νου του. Και, για να δείξει στους κακοτηγμένους φίλους του πως το έλεγε η καρδιά του, πως ήταν άξιος της εμπιστοσύνης που του έδειχναν, τους είπε ότι ανέλαβε να πάει πρώτος στο δωμάτιο, ενώ οι άλλοι θα φώναζαν απ' έξω...

Μα όταν ο Ζώγης αντίκρισε τη γροιά, στην κλίση της, παρέλυσαν τα χέρια και τα πόδια του. Η γροιά εκείνη έμοιαζε καταπληκτικά της μητέρας του, αν και ο τρόπος που έβλεπε ένα άγνωστο στο δωμάτιο της της είχε παραμυθεύσει τα χαρακτηριστικά. Έχει τα ίδια γυαλιά μαύρα, το ίδιο στήθος, το ίδιο καθαρό μέτωπο... Τότε μονάχα ο Ζώγης ανέληψθη ότι πήρκανε να κάνει μια καλή πράξη. Θυμήθηκε τη μητέρα του όταν τον βάζει, άλλοτε, κάθε βράδυ, πριν κοιμηθεί, να κάνει την προσευχή του. Και σ' αυτή του αντίγραφαν τα λόγια που του είχε η μητέρα του, ενώ τον αποχαιρετούσε με δακρυμένα μάτια:

—Όταν θα πάς στο Παρίσι, παιδί μου, και θα βοηθής μόνος εκεί, μαζάρι από τη μητέρα σου, να μη ξεχνάς ότι οι κακοί φίλοι μπορούν να καταστρέψουν τους νέους...

Ο Ζώγης έτοιμαζόταν να φύγει από το δωμάτιο, να πηδήσει από το παράθυρο και να τρέξει να κρυφτεί στο σπίτι του, απομακρύνοντας τι θα έλεγαν γι' αυτόν οι σείκταροι του. Μα η γροιά άρχισε κείνη τη στιγμή να φωνάζει:

—Κλέφτης! Κλέφτης!...

Ο φοιτητής ένοιωσε το μυαλό του να σαλεύει. Τού φάνηκε ότι άκουσε θόρυβο θυμάτων έξω από την πόρτα. Ψάχνει λοιπόν πάνω στη γροιά, για να της κλείσει το στόμα. Εκείνη κρατούσε σφιχτά με τα δυο της χέρια το στήθος της. Ο Ζώγης κατάλαβε, από ένα σπάγγο που είχε κολλησμένο από το λαμό της, ότι η γροιά θα είχε στον κόρφο της το κομπόδεμα της... Κι' αν γι' ε' ξεχωριστοί να οργιάσει, καλώντας βοήθεια, ο Ζώγης, τρελλός από φόβο, άπελαξε ένα μαχαίρι που βρισχόταν σ' ένα τραπέζι, και άρχισε να το διώχνει με λύσσα στις σάρκες της, κλείνοντας τα μάτια του, για να μην αντιπαρέχει το πρόσωπό της, που του θύμιζε τόσο τη μητέρα του...

"Όταν ξανάνοιξε τα μάτια του, είδε τη γροιά ξεπλυμένη στο πάτωμα. Ένα σακουλάκι, περιμένο από το λαμό της από ένα σπάγγο και κολλημένο ως τότε στον κόρφο της, είχε βγει από τον κορφό του και κομμάτια πάνω στην μπλούζα της. Παν' όλη την ταραχή του, ο Ζώγης θυμήθηκε ότι έχει μέσα θα φάλαγε η γροιά τα χρήματα της. Τραβήξε λοιπόν με δύναμη το σακουλάκι, σπάζοντας το σπάγγο. Στερεά άρπαξε από το κορβόνακι ένα μαξιλάρι, τούριζε πάνω σ' η γροιά, σαν κάθισε να κρυφτεί το φοιτητό θέαμα, και πηδήσε από το παράθυρο, σαν τρελλός...

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΦΡΑΝΣΙ ΚΑΡΚΟ

δυναρή έντύπωση ότι έσφαξε τη μητέρα του...

"Όταν η σπιτονοικοκυρά του άνοιξε μόνη της την πόρτα του δωματίου του, κατά τις δέκα το πρωί, βρήκε το Ζώγης καθισμένο άζωμα μπρός στο γραφείο του, με το κεφάλι ακοιμισμένο στα χέρια του. Η σπιτονοικοκυρά έβριξε μιά παραξένευνη ματιά στο στρομακμένο άζωμα κορβόνακι, κούνησε το κεφάλι της, κι' έδωσε στο Ζώγης ένα τηλεγράφημα.

—Τώρα δά το έβραγαν, το έβλεπε... Νά με συχωρέτε, χωρίς Ζώγης —συνεπλήρωσε με διαπονητική φωνή— αλλά δεν ζάνετε καλά να ξενυχτάτε... Είστε πολύ νέος άζωμα και...

Μα δεν πρόφτασε ν' αποτελειώσει τη φράση της. Ο Ζώγης, ο οποίος είχε άνοιξει στο μεταξύ με μηχανικές ανησεις το τηλεγράφημα, έβγαλε μιά παραξένιχη κραυγή πόλας το διάβασε, μιά κραυγή που δεν είχε τίποτε το ανθρώπινο, και βίστερα στάθηκε άζιμης, μαρμαρωμένος, με μάτια κρόκοναχτα, σαν να έβλεπε μπροστά του ένα τρομακτικό φάντασμα...

—Χριστός και Παναγία! φώναξε η σπιτονοικοκυρά. Τι σας συμβαίνει, χωρίς Ζώγης;... Κανένα διάραστο νεύρο;...

Ο Ζώγης δεν απαντήθηκε. Η σπιτονοικοκυρά βάζηκε και πήρε το τηλεγράφημα από χέρι, που είχε πέσει από τα χέρια του φοιτητού. Το τηλεγράφημα εκείνο έλεγε:

«Μητέρα άπεθανε την νύκτα. Έαθέ τάχατα.—Ο πατέρας σου»

Ο πατέρας του, η αδελφή του, ο μικρότερος άδελφός του και όλοι οι συγγενείς του, άπέθαναν τη στιγμή και την κατάσταση του Ζώγης—ο οποίος είχε φτάσει το ίδιο βράδυ με το τραίνο στο πατωμά του σπιτί—στη λήθη του για το θάνατο της μητέρας του. Κανείς δεν μπορούσε να φαντασθή τι γινόταν στην ψυχή του. Η καταπληκτική ύπαιθρο της δολοφονημένης γροιάς με τη μητέρα του και ο ίσχυρος νεογικός κλονισμός που δοκίμασε από τις άλλεπάλληλες συγκινήσεις, είχαν θολώσει το λογικό του φοιτητού. Κανείς δεν μπορούσε να του βγάλει από το νου την ιδέα ότι την ίδια ώρα που διώχτε το μαχαίρι από το σώμα της γροιάς, σκότωνε συγχρότως και τη μητέρα του!

Δεν είχε τη δύναμη να μετρήσει τον νεκρό δωμάτιο το λογικό του φοιτητού. Κανείς δεν μπορούσε να του βγάλει από το νου την ιδέα ότι την ίδια ώρα που διώχτε το μαχαίρι από το σώμα της γροιάς, σκότωνε συγχρότως και τη μητέρα του!

Δεν είχε τη δύναμη να μετρήσει τον νεκρό δωμάτιο το λογικό του φοιτητού. Κανείς δεν μπορούσε να του βγάλει από το νου την ιδέα ότι την ίδια ώρα που διώχτε το μαχαίρι από το σώμα της γροιάς, σκότωνε συγχρότως και τη μητέρα του!

—Παπί τζωνες αυτό, παιδί μου!...

Και ο Ζώγης έβρισε κλεισμένος στο δωμάτιο του, σφιγμένος το κεφάλι του με τα δυο του χέρια, απομακρύνοντας ν' άνοιξη την πόρτα και σ' αυτόν άκούει τον πατέρα του... Πέρασε και δεύτερη νύκτα άγωνίας και άγωνίας στην κάμαρα στην οποία είχε μεγαλώσει, με τα χέρια και τα γυαλιά της μητέρας του. Ξαναθυμήθηκε και τις διάχριστες λεπαιότητες της παιδικής του ζωής... Και μόνο τη γροιά που σκότωσε δεν σκότωσισε γι' αυτόν. Η γροιά δεν ύπαιθε... Η δολοφονημένη ήταν η ίδια η μητέρα του, την οποία είχε μαχαίρωσει με τα ίδια του τα χέρια!... Η άγια εκείνη γυναίκα, η μάνα του, δεν είχε πεθάνει από σπυχαλι, όπως πίστευαν όλοι! Την είχε θανατώσει το ίδιο το παιδί της!...

Την άλλη μέρα το πρωί, έγινε η κηδεία... Ο Ζώγης άκολούθησε την εκφορά ως το κοιμητήριο της μικρής επαρχιακής πόλεως...

"Όσο περνούσαν η στιγμή, η ταχυή του Ζώγης μεγάλωνε, άγρυπνε τα όρα της τρελλίας. Και όταν, τέλος, έφτασε η ώρα να κατεβάζουν το φέρετρο από το λαμό, ο Ζώγης ένοιωσε κάτι σαν κίμα να φουσκώνει στο στήθος του...

Δεν πρόφερε να κρατηθή άλλο: —Ήμωρον! ήμωρον! ούχλασε. Εγώ σκότωσα τη μητέρα μου για να την κλέψω!... Τής έτριψα το σώμα με ένα μαχαίρι!... Κι' έβριξα πάνω στο πάτωμα της ένα μαξιλάρι!... Είμαι φονιάς!... Πιάστε με!

"Όλοι νόμισαν στην άρχη ότι το μυαλό του Ζώγης είχε σαλέψει από τη λήθη.

Μεταξύ, όμως, των παριστοιμένων ήταν και ο άστυνόμος της πόλεως, ο οποίος είχε διαβάσει στα παρσιναά φύλλα λεπαιότητες για το φόνό της γροιάς. Μιά τρομερή ύπαιθη πέρας από το νου του. Πλησίασε το Ζώγης, τον έπιασε από τα δυο χέρια, τον κούτταξε κατάματα, και τον άρτησε:

—Έβρισε λοιπόν αλήθεια, ότι εσύ σκότωσες τη γροιά για να της κλέψης το κομπόδεμα, που είχε περαμένο από το λαμό της;

—Ναι! ψυθύρισε ο Ζώγης, οίχοντας μιά τελευταία ματιά στο φέρετρο, που το κατέβαζαν εκείνη τη στιγμή στον τάφο...

Και παραδόθηκε στον άστυνόμο, χωρίς αντίσταση.

«Έβριξε πάνω σ' η γροιά ένα μαξιλάρι και πηδήσε απ' το παράθυρο...»

Ο Ζώγης πέρασε όλη τη νύκτα του καθισμένος, στο φτωχικό φοιτητικό δωμάτιο του, μπρός στο γραφείο του, στο οποίο ήταν άρδιασμένη μερικά εκατοστά—το μεριδί του από το κομπόδεμα της γροιάς. Μα δεν σκότωσισε ούτε τα χρήματα, ούτε και το θέαμα του. Ο νους του ήταν διαρκώς γνωμισμένος στη μητέρα του. Διναπές άνατριχίλες περνούσαν από το σώμα του. Δοκίμαζε έντατικά την ά-